

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 19 Haziran 2023
Sayı : 13

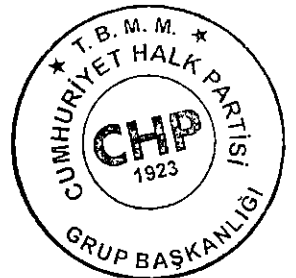
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim, Gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 09.06.2023

Dr. İlhami Özcan AYGUN
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler , Tarım, Orman ve Köyışleri
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 23-6-2023	Esas No: 2/1216

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK LİGİ
20 Haziran 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
20 Haziran 2023
No: 1233904

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrası ile beşinci fıkrası, 28 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi, 29 uncu maddenin dördüncü fıkrası ve 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “(a) bendi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile (b) bendinin (4) numaralı alt bendi” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“21) Tarımsal faaliyette bulunanlar	5488 sayılı Tarım Kanunu’na tabi olarak tarımsal üretim yapan çiftçiler	90 ”
--	--	---------

MADDE 3-5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

“EK MADDE 24- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde belirtilenler için 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (1) bendi ile 80 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen “otuz” ibaresi “onbeş” olarak uygulanır.”

MADDE 4- 5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

GEREKÇE

Kuraklık, sel, dolu gibi doğal felaketler, dövize bağılı olarak son bir yılda yüzde 400-600 oranında artan gübre fiyatları başta olmak üzere girdi fiyatlarındaki (mazot, tohum, zirai ilaç, tohum) fahiş artışlar, çiftçiyi büyük bir ekonomik krize sokmuştur. Tarlası, traktörü haczedilen, ürettiği üründen kazanamaz hale gelerek, borç batağına düşen çiftçi; tarımdan kopmaya başlamıştır. Türkiye’de tarımsal üretimdeki azalış, ithalatı arttırmış, gıda fiyatlarında da yüzde 100’e yakın zamlara neden olmuştur. Hem üreticinin hem de tüketicinin mağdur olduğu bu süreci önlemenin tek yolu; üretimi arttırmak ve çiftçiyi tarladan koparmamaktır.

Tarım BAĞ-KUR’u (Tarım Sigortası) kendi nam veya hesabına tarımsal faaliyette bulunan kişilerin dahil olduğu sosyal güvenlik türüdür. 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 4 üncü alt bendi kapsamına girenleri kapsamaktadır.

Zorlu ekonomik koşullar, pek çok çiftçinin sigorta primlerini ödeyememesine neden olmuştur. Sosyal Güvenlik Kurumu istatistik verilerine göre; 2016 yılında 717 bin 876 kişi tarım BAĞ-KUR’lu iken 2020 yılında bu rakam yüzde 23.79 oranında azalarak 547 bin 75 kişiye düşmüştür. 2020 ve 2021 yıllarında da 171 bin 747 çiftçi, tarımsal Bağ Kur ödemesini yapamamıştır.

2020 yılında 82 bin 819 çiftçi, 2021 yılın Kasım sonu itibarıyla da 89 bin 928 çiftçimiz tarımsal gelirinin düşük olduğunu belgeleyerek muafiyet belgesi almış ve tarım BAĞ-KUR sigortalılığını sonlandırmıştır.

2022 yılında Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından tespit edilen yeni asgari ücret tutarları ile çiftçilerin ödemesi gereken tarım BAĞ-KUR primi tutarları yeninden belirlenmiştir. Bu bağlamda 2022 yılında çiftçilerin ödemesi gereken aylık prim tutarı geçen yıla göre yüzde 44,87 artarak 1.666,83 TL olarak tespit edilmiştir. 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 81 inci maddesi kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu’na prim borcu bulunmayan çiftçiler için sağlanan ilave 5 puanlık indirim de hesaba katıldığında çiftçilerin ödemesi gereken aylık prim tutarı 1.426,97 lira olarak belirlenmiştir.

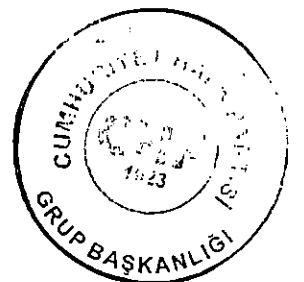
Ekonomik çıkmaza giren çiftçi, artan bu BAĞ-KUR primlerini ödeyemez hale gelmiştir. Türkiye’de tarım sektöründe büyüyen krizi önlemek ve çiftçinin üretimde kalmasını sağlamak için ek tedbirler alınmalı ve yeni teşvik politikaları uygulanmalıdır. 2008 yılında yapılan yasa değişikliği ile çiftçilerin ödediği prim gün sayısı, onbeş günden bu tarihe kadar her yıl kademeli olarak bir puan arttırılmıştır. Yasa maddesi uyarınca 2021’de yirmi sekiz gün olan prim günü, 2022 yılında yirmi dokuz güne çıkmıştır. 2023 yılında da otuza çıkarak, sabitlenmiştir. Getirilen yasa teklifi ile çiftçilerin içine düştüğü kriz dikkate alınmak suretiyle mevcut uygulamaya son verilerek, ödeyecekleri prim gün sayısı onbeşe indirilmektedir.

Aynı teklif ile tarımsal faaliyette bulunan çiftçilere yönelik emekli, malullük aylıkları ile ölüm sigortası için gereken prim ödeme gün sayıları 9 binden 7 bin 200 güne düşürülmektedir. Prim ödeme günlerini tamamlayamayan çiftçilerimizin yaşadığı sıkıntıya son verilmesi amaçlanmaktadır.

Çiftçilerimiz, tarımsal üretimde riskli koşullarda çalışmaktadır. Zirai don, kuraklık, sel gibi riskler nedeniyle psikolojik yıpranmaya maruz kalan çiftçilerimiz; fiziki açıdan da zor koşullarda bulunmaktadır. Zirai mücadele kapsamında kimyasal maddelerle yoğun temas

içinde bulunmakta ve zoonoz hastalıklarına maruz kalabilmektedir. Getirilen düzenleme ile psikolojik ve fizyolojik açıdan yıpratıcı bir süreç yaşayan çiftçilerin, fiili hizmet süresi zammından yararlanan meslek grupları içine alınması sağlanarak, emeklilik süreçleri kolaylaştırılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 27 nci maddesinin birinci ve beşinci fıkrası, 28 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi, 29 uncu maddenin dördüncü fıkrası ile 33 üncü maddenin birinci fıkrasının son cümlesinde değişiklik yapılarak tarımsal faaliyette bulunanların emekli olabilmek için gereken prim ödeme gün sayıları 9 binden 7 bin 200 güne düşürülmektedir. Tarımsal faaliyette bulunanlara yönelik bu düzenleme malullük aylıkları ile ölüm sigortasına da uyarlanmaktadır.

MADDE 2- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında fiili hizmet süresi zammından yararlanan meslek gruplarını tanımlayan tabloya "5488 sayılı Tarım Kanunu"na tabi olarak tarımsal faaliyette bulunan üreticiler de eklenmekte ve her yıl için 90 gün olarak bu haktan yararlanması sağlanmaktadır. Tarımda sürdürülebilirliğin sağlanması için fiziki ve psikolojik açıdan zor koşullarda çalışan üreticilerin emeklilik haklarının kolaylaştırılması yoluyla sektörde kalmaları amaçlanmaktadır.

MADDE 3- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa ek madde eklenerek, tarımsal faaliyette bulunan çiftçilerin sigorta primleri için ödediği gün sayısı onbeşe indirilmektedir.

MADDE 4- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 16 ncı geçici maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır. 2008 yılından bu yana tarımsal faaliyette bulunanların aylık prime esas kazançlarının hesaplanmasında her yıl bir puanlık artırım öngören düzenlemeye son verilmektedir.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

